

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

Схвалено

Вченою радою Національного університету «Києво-Могилянська академія»,
Протокол №7 (засідання 36, п.14)
від 30 травня 2019 р.

Затверджено

Віце-президент з наукової роботи та інформатизації Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Т. О. Ярошенко

Освітньо-наукова програма
«ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

для провадження освітньої діяльності
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії

Галузь знань:	<u>03 Гуманітарні науки</u>
Спеціальність:	<u>032 Історія та археологія</u>
Кваліфікація:	доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки» за спеціальністю «Історія та археологія»

Програма вводиться в дію
з 01 жовтня 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія», за якою провадиться освітня діяльність третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю «032 Історія та археологія», розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» і «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 266 від 23.03.2016 р.

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та дев'ятому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 509 від 12.06.2019).

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія» розроблена з урахуванням сучасних рекомендацій і визнаних ефективних практик наукової освіти Європейського освітнього простору:

- «Зальцбурзькі принципи I» - Salzburg I “Conclusions and Recommendations from the Bologna Seminar on “Doctoral Programmes for the European Knowledge Society”, 2005;
- «Зальцбурзькі принципи II» - “Salzburg II Initiative Recommendations” of the European University Association (EUA Council for Doctoral Education), 2010;
- «Принципи інноваційної докторської підготовки» - Principles for Innovative Doctoral Training, Mapping Exercise on Doctoral Training in Europe in 2011 by the ERA Steering Group Human Resources and Mobility (ERA SGHRM), European Commission Directorate-General for Research & Innovation, 27.06.2011;
- Рекомендацій Ради докторської освіти Європейської асоціації університетів (EUA Council for Doctoral Education (EUA-CDE)) та Європейської ради здобувачів докторської освіти і молодих дослідників (EURODOC);
- Рекомендацій Ліги європейських дослідницьких університетів (LERU) «Елементи кращої практики докторської підготовки» (Good Practice Elements in Doctoral Training), 2015.

Програма розроблена робочою групою в складі:

Григор'єва Тетяна Юріївна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії НАУКМА;

Дуса Катерина Леонідівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії НАУКМА;

Залізник Леонід Львович - доктор історичних наук, професор, завідувач відділу кам'яного віку Інституту археології НАНУ, професор кафедри археології НАУКМА;

Клочко Віктор Іванович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри археології НАУКМА;

Шліхта Наталія Василівна - кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри історії НАУКМА;

Яковенко Наталя Миколаївна – доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри історії НаУКМА;

Яременко Максим Васильович – доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії НаУКМА.

Гарант освітньо-наукової програми:

Яковенко Наталя Миколаївна – доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри історії НаУКМА.

ВСТУП

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія» має на меті підготовку нового покоління висококваліфікованих фахівців, які будуть здатні працювати за найкращими світовими стандартами, зберігаючи та творчо розвиваючи головні досягнення вітчизняної історичної науки.

Засадничим принципом наукової освіти в НаУКМА є стимулювання самостійної та продуктивної дослідницької діяльності, підтримка фахової активності й прагнення до нових знань, відкритості до комунікації і взаємодії в рамках міжнародної академічної спільноти.

Координацію і методичне забезпечення дисциплін циклу загальної підготовки освітньо-наукових програм у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» здійснює Докторська школа ім. родини Юхименків (заснована 2008 р.), що є навчально-дослідницьким підрозділом і має на меті створення освітнього середовища, сприятливого для набуття аспірантами фахової зрілості, спроможності до творчої ініціативи та самостійних наукових досліджень, навичок і досвіду комунікації у рамках міжнародної академічної спільноти.

Фахова підготовка зі спеціальності 032 «Історія та археологія» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюється силами випускових кафедр історії та археології. З 1998 р. при кафедрі історії діяла аспірантура за спеціальностями 07.00.01 – Історія України, 07.00.02 – Всесвітня історія, 07.00.06 – Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни; а при кафедрі археології – аспірантура за спеціальністю 07.00.04 – Археологія. Упродовж років, за цими спеціальностями було підготовано значну кількість кваліфікованих фахівців, більшість яких успішно захистили свої дисертації і працюють у ЗВО, дослідницьких і наукових інституціях як в Україні, так і за кордоном.

ОНП «Історія та археологія» було розроблено у 2016 р. із врахуванням багаторічного досвіду фахової підготовки аспірантів а також досвіду впровадження експериментальної PhD програми «Історія Східно-Центральної Європи» у НаУКМА у 2010-2015 рр. Гарант ОНП – Н. М. Яковенко – професор, доктор історичних наук, заслужений діяч науки і техніки України, засновниця і керівник наукової Школи дослідження соціальної та культурної історії України XVI–XVII ст.

Дисципліни циклів загальної і фахової підготовки сприяють формуванню інтегральної компетентності третього рівня освіти – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі історичної науки, провадити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, а також уміння їх упроваджувати в освітню та практичну діяльність. Освітньо-наукова програма максимально враховує індивідуальні дослідницькі інтереси аспірантів і перспективи їхньої інтеграції до міжнародної академічної спільноти. Це досягається через: пропозицію широкого спектру вибіркового дисциплін, використання методик активного навчання (*active learning*) і навчання через дослідження (*learning by doing research*), заохочення кредитної мобільності аспірантів, на високому рівні здійснювану мовну підготовку. Фахова наукова освіта здійснюється за двома освітніми траєкторіями: «Історія» та «Археологія» – задля максимального врахування індивідуальних дослідницьких зацікавлень аспірантів.

Навчальні результати розвивають здатності активного дослідника до фахової діяльності у трьох сферах:

- Сфера Д (дослідження) – знання фаху і предмета дослідження, ґрунтовна обізнаність із методологічними підходами і сучасними методами наукових досліджень, високий рівень володіння навичками і технологіями пошуку та обробки наукової інформації;
- Сфера К (комунікація) – виховання здатності до репрезентації і спілкування в межах глобальної наукової спільноти, що включає навички мовлення, письма та презентації англійською мовою, а також уміння формулювати результати дослідження в тій формі, яка потрібна для певної мети чи аудиторії, навички викладача;
- Сфера М (менеджмент) – поєднує навички планування та управління науковими проектами, пошуку наукових грантів, розвиток особистісної ініціативності, уміння формувати робочі групи і дослідницькі спільноти; здатність планувати свою кар'єру.

I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1. Профіль освітньо-наукової програми «Історія та археологія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія»

1- Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки» за спеціальністю «Історія та археологія»
Офіційна назва освітньої програми	Історія та археологія History and Archeology
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 49 кредитів ЄКТС, термін освітньої складової – 2 роки
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Мова(и) викладання	українська; англійська
Термін дії освітньої програми	
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura
2 - Мета освітньої програми	
	Сформувати здатність до науково-організаційної діяльності, ефективного планування та здійснення наукового дослідження зі спеціальності, співпраці та комунікації в межах фахової спільноти задля подальшого практичного впровадження його результатів.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Гуманітарні науки, історія та археологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма спрямована на формування активного дослідника, для якого властиві знання власного фаху і предмету дослідження, ґрунтовна обізнаність із методологічними підходами і сучасними методами історичного та/чи археологічного дослідження, високий рівень володіння навичками і технологіями пошуку та обробки наукової інформації, а також і викладацькі, комунікаційні, аналітично-консультативні та менеджерські навички.
Основний фокус освітньої програми	Освітньо-наукова програма спрямована на формування системного наукового світогляду, розуміння засад академічної культури й етики, здатності до інтелектуального ризику та перегляду наукових парадигм. Ключові слова: історія України, всесвітня історія, археологія та первісна історія України, історіографія,

	джерелознавство, історія історичної науки, теорія і методологія історичної науки.
Особливості та відмінності	<p>Усі здобувачі освіти ступеня доктора філософії мають можливість сформувавши індивідуальну освітню траєкторію з огляду на потреби виконання індивідуального дослідницького проекту і формування майбутньої кар'єри: через обрання навчального блоку «Історія» чи «Археологія»; шляхом вибору дисциплін іншого рівня освіти зі своєї та суміжних спеціальностей; через вибір дисциплін у циклі загальної підготовки за певними напрямками (викладацька компетентність, робота з інформаційними ресурсами, менеджмент наукових проектів).</p> <p>Значна увага приділяється вивченню англійської мови (12 кредитів ЄКТС – нормативні дисципліни, 2-6 кредитів ЄКТС – вибіркові дисципліни) та заохоченню до міжнародної публікаційної активності.</p> <p>Аспіранти заохочуються до прослуховування навчальних дисциплін понад кредитний мінімум, зазначений у програмі, якщо це відповідає індивідуальним дослідницьким інтересам; до використання ресурсів і можливостей неформальної освіти</p> <p>Аспіранти заохочуються використовувати можливості міжнародного дослідницького стажування та академічної кредитної мобільності.</p>
4 - Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця в науково-дослідних інститутах НАН України, вищих навчальних закладах МОН України, наукових та освітніх центрах та компаніях.
Подальше навчання	Підвищення кваліфікації, підготовка дисертації на здобуття ступеня доктора наук (як в докторантурі, так і шляхом самостійної наукової роботи), стажування та міжнародна академічна мобільність.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Усі дисципліни освітньо-наукової програми заохочують до активної роботи над дисертаційним дослідженням, формують уміння його планування, виконання та представлення результатів українською та англійською мовою. Форми навчання максимально наближені до практичної наукової діяльності (конференції, колегіальне обговорення, написання окремих складових дисертаційної роботи).</p> <p>Викладання здійснюється на засадах колегіальності, відповідальності, високої академічної культури та академічної доброчесності.</p> <p>Графік освітнього процесу (Академічний календар Докторської школи ім. родини Юхименків НаУКМА) передбачає час на навчальну роботу (2 семестри) і для індивідуальної дослідницької діяльності (2 дослідницькі періоди).</p>

Оцінювання	<p>Відповідно до студентоцентрованого підходу, аспіранти активно залучаються до співвикладання, колегіального оцінювання (<i>peer assessment</i>) і самооцінювання (<i>self-assessment</i>).</p> <p>Рекомендованими формами контрольних завдань освітньо-наукової програми є завдання на створення і формування елементів індивідуального дослідження.</p> <p>Форми підсумкового оцінювання: презентації, індивідуальні дослідницькі завдання, виступи на конференціях тощо.</p>
б – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІНТ)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі історичної науки, провадити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, а також уміння їх впроваджувати в освітню та практичну діяльність.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-2. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК-3. Вміння враховувати точки зору, що ґрунтуються на різних світоглядних, конфесійних та соціокультурних засадах.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-8. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК-10. Навички передавання та поширення наукових знань.</p> <p>ЗК-11. Здатність розробляти і здійснювати наукові проекти.</p> <p>ЗК-12. Здатність доказово й обґрунтовано викладати результати власного дослідження українською мовою.</p> <p>ЗК-13. Здатність коректно представляти результати наукових досліджень англійською мовою для комунікації і взаємодії в рамках міжнародної академічної спільноти.</p> <p>ЗК-14. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	<p>ФК-1. Здатність самостійно формулювати і вирішувати оригінальні дослідницькі завдання.</p> <p>ФК-2. Критичне розуміння сучасного стану розвитку та засад функціонування історичної науки.</p> <p>ФК-3. Критичне розуміння відмінностей історіографічних підходів в різних хронологічних, національних та транснаціональних контекстах.</p> <p>ФК-4. Знання основних тем і проблемних питань сучасних історіографічних дискусій, у тому числі в царині археології.</p> <p>ФК-5. Здатність викладати результати дослідження на письмі, належним чином послуговуючись історіографічним і методологічним інструментарієм.</p>

	<p>ФК-6. Здатність на фаховому рівні аналізувати різні типи і види джерел для історичного (археологічного) дослідження з використанням методологічного й теоретичного інструментарію.</p> <p>ФК-7. Здатність вільно оперувати спеціальною історичною (археологічною) термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>ФК-8. Уміння коментувати, анотувати, редагувати історіографічні тексти та документи, фахово використовуючи критерії та методологічний інструментарій дисципліни.</p> <p>ФК-9. Здатність публічно комунікувати результати історичного (археологічного) дослідження та популяризувати знання.</p> <p>ФК-10. Оволодіння методиками викладання історії та суміжних дисциплін у ЗВО.</p> <p>ФК-11. Усвідомлення соціальних функцій історика та розуміння можливостей використання історії для досягнення певних цілей, в тому числі і наслідків зловживання історією.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПРН-1. Здійснювати наукове дослідження у відповідності до засадничих принципів логіки наукового пізнання.</p> <p>ПРН-2. Формулювати переконливі аргументи на підтвердження наукових гіпотез.</p> <p>ПРН-3. Виявляти нові тенденції розвитку науки (фахової галузі) і критично оцінювати їхній потенціал.</p> <p>ПРН-4. Визначати ціннісні та етичні засади наукової діяльності й скеруватись ними у власному дослідженні.</p> <p>ПРН-5. Планувати й ефективно проводити інформаційну роботу в рамках власного дослідження із використанням універсальних і спеціалізованих інформаційних ресурсів комерційних та відкритих джерел наукової інформації, застосовуючи наукометричні показники і відповідне програмне забезпечення.</p> <p>ПРН-6. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів.</p> <p>ПРН-7. Ґрунтовно володіти граматиною (частини мови, структура речення, пунктуація) для коректного застосування наукового стилю англійської мови.</p> <p>ПРН-8. Готувати і редагувати власні наукові статті для публікації англійською мовою в міжнародному рецензованому журналі відповідно до вимог.</p> <p>ПРН-9. Вміння брати участь в обговоренні теми наукового дослідження, наукової проблематики у форматі усних презентацій під час наукових заходів англійською мовою.</p> <p>ПРН-10. Розроблювати навчальні дисципліни з фаху згідно стандарту освіти і нормативного змісту підготовки здобувачів освіти різних рівнів із доцільним застосуванням різноманітних методів і методик навчання та оцінювання у відповідності до очікуваних навчальних результатів</p>
--	---

	<p>ПРН-11. Формулювати цілісний задум дослідження, планувати його етапи, належним чином використовувати відведений для дослідження час.</p> <p>ПРН-12. Ідентифікувати, аргументовано добирати і на належному рівні застосовувати відповідні методи й методики дослідження.</p> <p>ПРН-13. Використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін у дослідницькій роботі.</p> <p>ПРН-14. Знати основні вимоги до дисертаційного дослідження, норм і етику цитування; основні етапи роботи над дисертацією; характеристики структурних частин дисертації.</p> <p>ПРН-15. На фаховому рівні виявляти та використовувати різні типи і види джерел для історичного (археологічного) дослідження; застосовувати широкий спектр фахового інструментарію для аналізу та інтерпретації оригінальних джерел.</p> <p>ПРН-16. Викладати результати дослідження на письмі належним чином уживаючи історіографічний і теоретико-методологічний та концептуальний інструментарій.</p> <p>ПРН-17. На фаховому рівні презентувати результати дослідження академічному середовищу; обговорювати/дискутувати результати досліджень колег.</p> <p>ПРН-18. Розуміти і критично оцінювати сучасний стан розвитку та засади функціонування історичної науки; основні теми й питання сучасних дискусій з проблем первісної історії та археології; оволодіти спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН-19. Налаштовувати науково-організаційну діяльність і співпрацю в межах фахової спільноти</p> <p>ПРН-20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та культури.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До викладання на освітньо-науковій програмі залучені викладачі зі значним досвідом наукової й педагогічної діяльності та високою науковою кваліфікацією.
Матеріально-технічне забезпечення	Аспірантам надається доступ до всіх ресурсів навчального середовища НаУКМА, і зокрема – виокремленого навчального простору Докторської школи ім. родини Юхименків, де є конференційний простір із обладнанням для дистанційного навчання та комунікації; відкритий навчальний простір, місця для індивідуальної роботи, простір для спілкування і групової роботи.
Інформаційне та методичне забезпечення	Аспірантам доступні ресурси Наукової бібліотеки НаУКМА й віртуальний освітній простір DistEdu (https://distedu.ukma.edu.ua/), методичне забезпечення усіх навчальних дисциплін, корпоративні сервіси університету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюється відповідно до міжінституційних угод із ЗВО та академічними інституціями НАН України.

Міжнародна кредитна мобільність	НаУКМА створює численні можливості для отримання досвіду міжнародної співпраці впродовж навчання: наукові стажування, кредитна мобільність до університетів ЄС за програмою Erasmus+ KA1 International Credit Mobility, самоініційована мобільність – за програмами DAAD, Fullbright та ін.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови підтвердження володіння українською мовою на рівні не нижче B2.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої складової	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
<i>1.1. Дисципліни науково-теоретичної підготовки</i>			
ОК 1.1a.1	Логіка, методологія та етика наукового дослідження	4	екзамен
<i>1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки</i>			
ОК.1.2a.1	Цифрова наука та інформаційна грамотність	3	екзамен
ОК 1.2a.2	Викладання в системі вищої освіти	2	екзамен
ОК 1.2a.3	Практика викладання фахових дисциплін	3	залік
<i>1.3. Дисципліни мовної підготовки</i>			
ОК 1.3a.1	Культура наукової мови	2	залік
ОК 1.3a.2	Advanced English for Academic Communication -1	8	екзамен
ОК 1.3a.3	Advanced English for Academic Communication -2	4	екзамен
II. Цикл професійної підготовки			
ОК 2.1a.1	Розробка дисертаційного проекту	3	екзамен
ОК 2.1a.2	Аспірантський дослідницький семінар	4	залік
	<i>Блок «Історія»</i>		
ОК 2.1a.3	Засади історичного дослідження	4	екзамен
	<i>Блок «Археологія»</i>		
ОК 2.1a.4	Ключові проблеми первісної історії Європи	4	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		37	
Вибіркові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
<i>1.1. Дисципліни науково-теоретичної підготовки (не менше 1 дисципліни)</i>			
ВБ 1.1б.1	Прикладна етика в практиці сучасних наукових досліджень	2	залік
ВБ 1.1б.2	Трансформація в історії науки	2	залік
<i>1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки (не менше 1 дисципліни)</i>			
ВБ 1.2б.1	Менеджмент наукових проектів	2	залік
ВБ 1.2б.2	Стратегії викладання для активного навчання впродовж життя	2	залік
ВБ 1.2б.3	Управління даними досліджень	2	залік
ВБ 1.2б.4	Права інтелектуальної власності	2	залік
ВБ 1.2б.5	Управління кар'єрою та планування розвитку навичок	2	залік
ВБ 1.2б.6	Дистанційне і змішане навчання	2	залік
ВБ 1.2б.7	Лідерство і особистий розвиток	2	залік
<i>1.3. Дисципліни мовної підготовки (не менше однієї дисципліни)</i>			
ВБ 1.3б.1	Корективний курс англійської мови	2	залік
ВБ 1.3б.2	Редагування наукових текстів англійською мовою	2	залік
ВБ 1.3б.3	Англійська для підготовки проектних пропозицій	2	залік
ВБ 1.3б.4	Підготовка до міжнародних тестів з англійської мови	2	залік
Загальний обсяг вибірових компонент з циклу (min)		6	
II. Цикл професійної підготовки			
ВБ 2.1б.1	Дисципліна магістерської програми – 1 (відповідно до тематики дослідження)	3	залік
ВБ 2.1б.2	Дисципліна магістерської програми – 2 (відповідно до тематики дослідження)	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент з циклу (min)		6	
Загальний обсяг вибірових компонент всього (min)		12	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ (min)		49	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма складається із двох циклів – загальної і професійної підготовки.

Цикл загальної підготовки складається з трьох блоків навчальних дисциплін, у кожному з яких забезпечена можливість індивідуалізації навчального плану аспіранта за навчальними і дослідницькими потребами через обрання блоків вибіркових дисциплін:

- дисципліни науково-теоретичної підготовки;
- дисципліни науково-практичної підготовки;
- дисципліни мовної підготовки.

Цикл професійної підготовки містить нормативні та вибіркові складові, при цьому викладання відбувається окремо для груп аспірантів, що обирають освітню траєкторію «Історія» та «Археологія».

Модель навчального року для першого і другого року навчання в аспірантурі передбачає такий розподіл навчального часу:

- Сесія настановчого навчання
- Семестр 1 (13 тижнів) - осінній
- Різдвяні канікули
- Іспитова сесія 1 семестру (2 тижні)
- I Дослідницький період
- Семестр 2 (13 тижнів) – весняний
- Великодні канікули
- Іспитова сесія 2 семестру
- Звітна конференція A LINEA
- Літня школа
- Літні канікули (8 тижнів)
- II Дослідницький період

Модель навчального року для третього і четвертого року навчання передбачає самостійну роботу над дослідженням, регулярні зустрічі з науковим керівником, щорічну атестацію (у межах II Дослідницького періоду).

Форми аудиторної роботи передбачають можливість максимального забезпечення індивідуальних дослідницьких потреб аспіранта й особливостей підготовки за фахом: варіативні форми аудиторної роботи самостійно планують викладачі окремих дисциплін, у кожному курсі передбачені індивідуальні консультації. Завдання для самостійної роботи максимально пов'язані з планом і завданнями індивідуального дослідницького проекту аспіранта.

II. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом/кою власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури. Регулярно – двічі на рік – відбувається атестація (проміжна і підсумкова) аспірантів, за результатами якої робиться кваліфікований висновок про виконання індивідуального плану аспіранта/ки. Атестація аспірантів відбувається на засіданнях випускових кафедр історії та археології і оформлюється протоколом засідання.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах, участь у підготовці наукових форумів тощо.

Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Основні напрямки наукових досліджень за спеціальністю 032 «Історія та археологія» на третьому рівні освіти

Освітня траєкторія «Історія»

1. Новітня, нова та ранньомодерна політична історія;
2. Історична антропология ранньомодерних та модерних суспільств;
3. Соціорелігійна історія України ранньомодерного та модерного періодів;
4. Історія України та державних утворень, частиною яких вона була в різні історичні періоди (Річ Посполита, Російська імперія, СРСР);
5. Європейська історія від ранньомодерного періоду до сучасності; інтелектуальна історія.

Освітня траєкторія «Археологія»

1. Дослідження проблем археології та первісної історії на території України від появи тут людини по розвинене середньовіччя включно;
2. Формування та розселення народів індоєвропейської сім'ї;
3. Походження українців та їхніх слов'янських сусідів; проблеми соціокультурного та економічного розвитку суспільства та історії людства за доби енеоліту-бронзи;
4. Археологія та історія тюркомовних народів Середньовіччя;
5. Формування розвитку та занепаду археологічних культур та культурних спільнот доби бронзи на теренах України;
6. Проблеми появи хліборобства, історії та археології доби неоліту та енеоліту; поява та розвиток трипільської прото-цивілізації.

III. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, постійно діючою або утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії до захисту визначається науковим керівником або консенсусним рішенням двох керівників. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії його/її індивідуального навчального плану.

Відповідно до «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА», затвердженого наказом по НаУКМА № 112 від 07.03.2018 р., усі дисертації до захисту підлягають перевірці на плагіат; перевірка відбувається в межах процедури отримання «Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації». У разі виявлення елементів плагіату, робота не допускається до захисту, а здобувач освіти відраховується з НаУКМА.

